

بررسی اثر سرمای بخچال (۵-۳ درجه سانتی گراد) در گلدهی سوسن چلچراغ (*Lilium ledebourii*)

محمد تقی پاداشت دهکاری

عضو هیئت علمی ایستگاه تحقیقات گل و گیاهان زینتی لاهیجان

سوسن چلچراغ با نام علمی (*Lilium ledebourii*) بومی منطقه عمارلو استان گیلان و لکران جمهوری آذربایجان می‌باشد. از آنجاییکه بسیاری از گونه‌های *Lilium* در جهان جهت گلدهی به سرما نیاز دارند و با توجه به منطقه رویش سوسن چلچراغ به نظر رسید که در این گونه نیز سرما عامل اصلی گلدهی باشد. در این راستا در آبان ماه سال ۱۳۷۷ تعدادی پیاز به ایستگاه تحقیقات گل و گیاهان زینتی لاهیجان انتقال داده شد و پیازها به مدت صفر، ۴، ۶، ۸، ۱۰، ۱۲، ۱۴ و ۱۶ هفته در بخچال و در دمای ۳-۵ درجه سانتی گراد نگهداری شدند. در هر یک از زمانهای ذکر شده تعداد ۷ پیاز از بخچال خارج و ۳ عدد در گلخانه و ۴ عدد در هوای آزاد کشت گردید و شاخص‌هایی مثل زمان سبز شدن، تعداد غنچه گل، ارتفاع گل و طبیعی یا غیر طبیعی باز شدن گل ثبت شدند، نتایج این بررسی مقدماتی نشان داده است پیازهایی که دوره سرما دهی را طی نکرده بودند در گلخانه قادر به تشکیل جوانه گل یا باز کردن جوانه گل نبودند و پس از سبز شدن کاملاً کوتاه باقی ماندند، در تیمارهای مختلف سرماده‌یی، ارتفاع گیاه کم بود و به نظر می‌رسد که عامل اصلی، شدت نور کم و طول روز کوتاه بوده است، در گلخانه بهترین دوره سرماده‌یی ۶ هفته بدست آمد البته دوره‌های ۴ و ۸ هفتگی نیز اثر خوبی روی گیاه داشته است و غنچه گل به طور طبیعی شکوفا شد. در بررسی خارج گلخانه‌ای (هوای آزاد) دوره سرما دهی ۴ و ۶ هفته بهترین اثر را داشته است و ارتفاع گیاه بیشتر از شرایط گلخانه بوده و شکوفایی غنچه‌های گل کاملاً طبیعی مشاهده گردید. البته بعضی عارضه‌های فیزیولوژیک روی گلپوشها و خمیدگی ساقه نیز مشاهده شد، همچنین بررسی نشان داده است که قطر پیاز علاوه بر اینکه در گلدهی با عدم گلدهی سوسن چلچراغ مؤثر است در تعداد گل در هر بوته نیز مؤثر بوده و با افزایش قطر پیاز تعداد غنچه گل روی ساقه افزایش می‌یابد.